

TÜRKİYE
YAZMA
ESERLER
KURUMU
BAŞKANLIĞI

KONSERVASYON UYGULAMALARI

Kitap Şifahanesi ve Arşiv Dairesi Başkanlığı

Bursa İnebey Yazma Eser Kütüphanesi

Ulucami Koleksiyonu

3675-3677-3678-3679-3683-3687-3688-3689-3692-3693-3694-3695-3696-3699-3700-3703

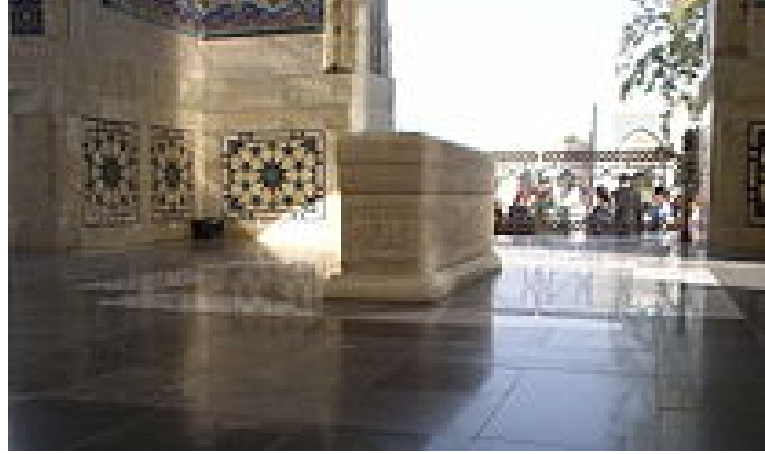
Sahih el-Buhari

Kübra AKYÜZ

ESER VE MÜELLİFİ HAKKINDA

Muhammed el-Buhârî

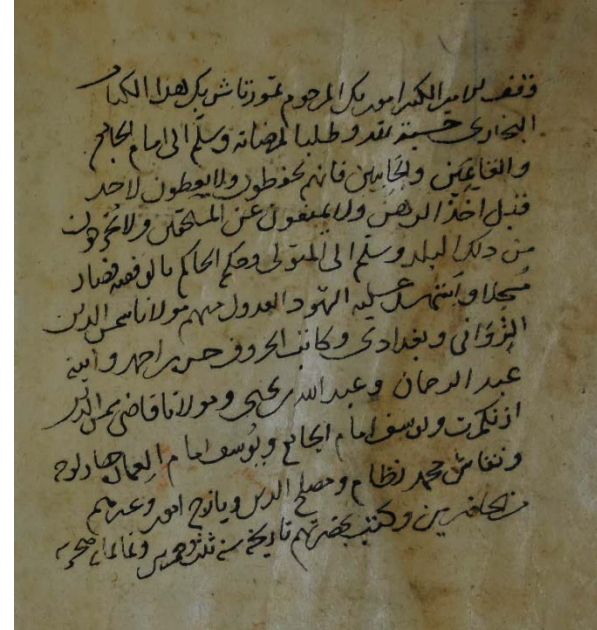

Buhari'nin Semerkand şehrinde bulunan kabri

Eserin müellifi, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmâîl b. İbrâhîm el-Cu'fî el-Buhârî'dir. M. 810 Buhara'da doğan müellifin ölüm yılı 870 olarak kayıtlara geçmiştir. Kur'ân-ı Kerîm'den sonra en güvenilir kitap kabul edilen *el-Câmi'u's-sahîh* adlı eseriyle tanınmış büyük Fars muhaddistir. Bursa İnebey Kütüphanesi nüshasının söz konusu 16 cildinde tarih görülmemekle birlikte, tezhip ve cilt özelliklerinden 13-14.yüzyıllara tarihlenebilir.

Konusu hadis olan eserlerin dili Arapçadır ve nesih hatla yazılmıştır. Adı kaynaklarda farklı şekillerde tespit edilmiştir. **Nevevî** tam adının el-Câmi'u'l-müsnedi's-sahîhi'l-muhtasar min umûri Resûlillâh sallallahü 'aleyhi ve sellem ve sünenihî ve eyyâmih, **İbn Hacer el-Askalânî** ise el-Câmi'u's-sahîhi'l-müsned min hadîsi Resûlillâh sallallahü 'aleyhi ve sellem ve sünenihî ve eyyâmih olduğunu söylemektedir. Fakat eser *Sahîhu'l-Buhârî* diye bilinmektedir. Eser, sonradan Ehl-i Sünnet için güvenilir hadis kaynaklarını teşkil eden ve *Kütüb-i Sitte* diye anılan serinin ilkidir. Buhârî *el-Câmi'u's-sahîh*'i, topladığı 600.000 hadisten seçerek meydana getirmiştir.

MÜHÜR VE DİĞER KAYITLAR

Eserlerin sayfalarında aralıklarla vakıf mührü bulunmaktadır. Mühürlerde «Vakfu's-Şeyh el-Hâc Osmân Efendi b. Mustafa Tekye-yi Münzevî Merhûm eş-Şeyh Abdullah Nâsır-ı Dîn» yazmaktadır. Vakfiye yazısının ise her ciltte ihtiva ettiği ifadeler farklılık gösteriyor. Bu yüzden genel bir ifadeyle şu bilgiler içeriyor.

Vakfın ismi: Umur Bey b. Timurtaş Bey

Vakıf yeri: Bursa

Vakıf şartı: Kitabın Bursa'dan çıkarılmaması, camide eserden istifade etmeye müehhel kimselerden kitabın men edilmemesi, rehin alınmadan kimseye kitap verilmemesi.

Vakıf tarihi: H. 853

Vakıf tescilinde bulunan şahitler: Kâtibü'l-hurûf Hasan b. Ahmed, oğlu Abdurrahman b. Hasan, Abdullah b. Yahyâ, Şemseddin Şîrvânî ve Bağdâdî, Yûsuf İmâmü'l-Câmi, Yûsuf İmâmü'l-ilmâret, Nakkâş Muhammed.

Kahverengi deri ile kaplı olan ve konservasyona alınan 16 ayrı cildin ortalama kapak ölçüleri 18,5x26.5x2 cm'dir. Ön ve arka kapaklardaki şemse, salbek ve köşebentler, yekşah tekniğiyle yapılan geometrik motiflerle bezenmiştir. Kapaklar ve miklepler zencerek motifiyle çevrilmiştir. Ayrıca bezemelerde altınla yapılmış süsleme detayları bulunmaktadır.

Eserlerin kapak ve miklelerini çevreleyen ve küçük aletlerle hazırlanmış olan zencerek motifleri, her ciltte farklılık göstermektedir. Bu özellik, ciltler arasında ayırıcı bir detay olarak karşımıza çıkmaktadır.

14x11
cm

15.5x10
cm

18x6.5 cm

8.5x8.5
cm

Kapaklar arasındaki diğer ayırıcı özellik ise, açık kahverengi kapak içi derileridir. Yukarıda da görüleceği gibi kalıplar iki farklı biçimde hazırlanmış olmalıdır: Soldaki iki kapak içindeki gibi bazılarında motifler «dolgu» olacak biçimde; sağdaki iki kapak içindeki gibi bazılarında da motifler «çizgi» biçiminde olacak şekilde kalıplar hazırlanmıştır. Kiminde motifler, kiminde ise zemin koyu renktir. Bu şekilde geometrik - bitkisel motiflerle hazırlanan ahşap (?) kalıpların, tabaklanmış deri üzerine sıcak baskı tekniğiyle basıldığı düşünülmektedir.

3675

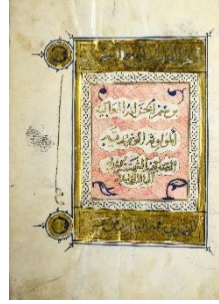
3677

3678

3679

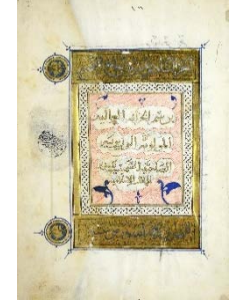
3683

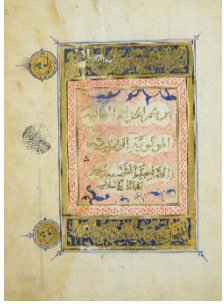
3687

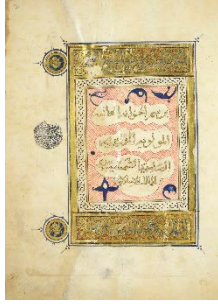
3688

3689

3692

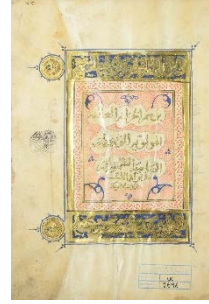
3693

3694

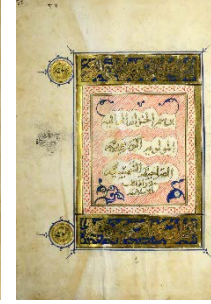
3695

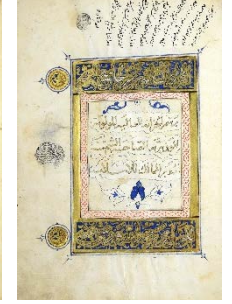
3696

3699

3700

3703

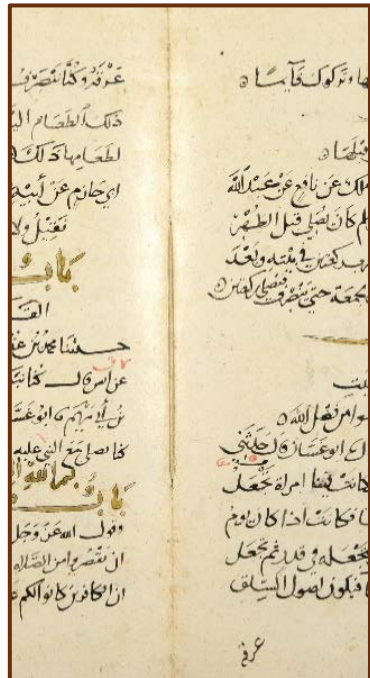
Eserlerin serlevha sayfalarında lacivert, altın ve kırmızı renk kullanılarak, bitkisel ve rûmî motiflerle birbirinden farklı tasarımlar yapıldığı görülmektedir. Eserlerin yazı alanları incelendiğinde ise yazı çeşitlerinin aynı ancak yazı karakterlerinin farklı olduğu gözlemlenmektedir. Bu durum eserlerin farklı hattatlar tarafından yazıldığını düşündürmektedir.

METİN

Eserler, 6 ile 8 arasında değişen düzensiz formlardan oluşmaktadır. Varak sayıları en az 54 en fazla 67'dir. Yazı türü nesihtir ve yazı alanları 15 satırdan oluşmaktadır. İki eser hariç, diğerlerinin sayfa kenarlarında kırmızı mürekkep kullanılarak yazılar yazılmıştır. El yapımı doğu kağıdı olan sayfaların lif yönleri sırta dik ya da paralel olarak kullanılmıştır ve hamur yapıları heterojendir. Kağıt kalınlıkları yaklaşık 0.13-0.19 mikrondur. 2 eser dışında diğerlerinin metin kısımlarında, yukarıdaki resimde görüleceği gibi 4 farklı renkte kağıt kullanılmıştır.

METİN

Eserlerin metin kısmı iki duraklı zincir dikişi tekniğiyle dikilmiştir. 16 adet ciltten sadece 2 adedinin şirazesı vardır. Şirazeler kahverengi ve sarı renkte iplerle balık sırtı tekniği ile örülmüştür.

ESERDEKİ ESKİ ONARIMLAR

Eserlerin cilt kısımlarında daha önceden yapılan deri onarımları, metin kısımlarında da kağıt onarımları ve sarı renkte kolon iplikleri görülmektedir. On altı adet eserin yedisinde görülen cilt onarımları kapak köşelerinde, sırt ve sertap kısımlarında yer alırken, metin kısımlarında yer alan onarımlar ise genellikle ilk sayfalarda ve sırt kısımlarında görülmüştür. Orijinal cilt renginden çok farklı renklerde yapılan cilt onarımları estetik olarak eserin görüntüsünü bozmakta ve sağlamlaştırma işlevini daha fazla yerine getirmemektedir.

Sayfalarda yapılan onarımlardan bazıları ise kalın kağıtlarla yapılmış ve yapıldıktan sonra kendisi de tahrip olmuştur.

BOZULMALAR - CİLT (Sertap - Miklep)

Eserlerin özellikle sertap kısımlarındaki eski onarımlar işlevini yitirmiştir ve bütünlüğü bozmaktadır. Eserlerin 3 adedinin miklebi kayıptır; 1 adedinin miklebi daha önceki onarımda yeniden yapılmıştır. Orijinal miklebi olan 12 adet eserin 5 adedi de arka kapaktan ayrılmış durumdadır. Eserlerin 10 adedinin sertap kısımları baş ve etekten eksik, 2 adedi onarım derisindendir; 2 adedi onarım murakkasından oluşmaktadır ve 2 adedinin de sertapları tamamen kayıp durumdadır.

BOZULMALAR - CİLT (Sırt)

Sırt kısmı

Sertab kısmı

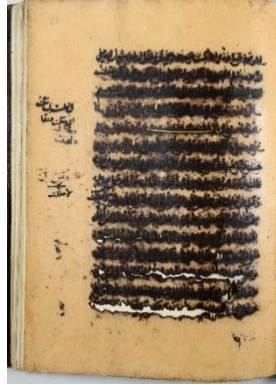
Eski onarımlara bakıldığında, 16 adet eserden 15 adedinin sırtı baş ve etek kısmına deri ile lokal olarak tamamlama yapılmış, 1 adet esere de bütün bir sırt yapılmıştır. Bu durum bize, 15 eserin sırtının orijinal olduğunu göstermektedir.

BOZULMALAR - CİLT

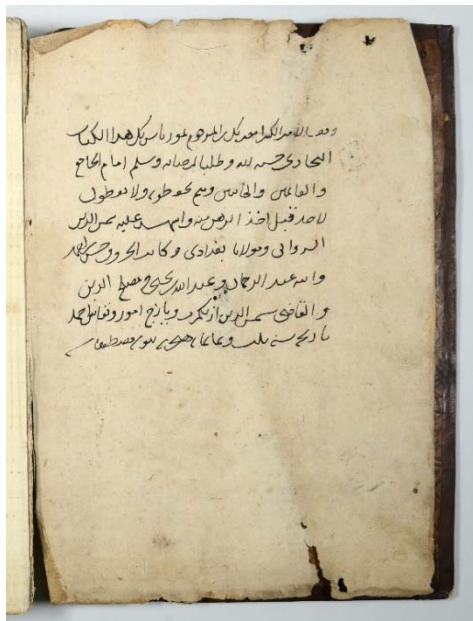
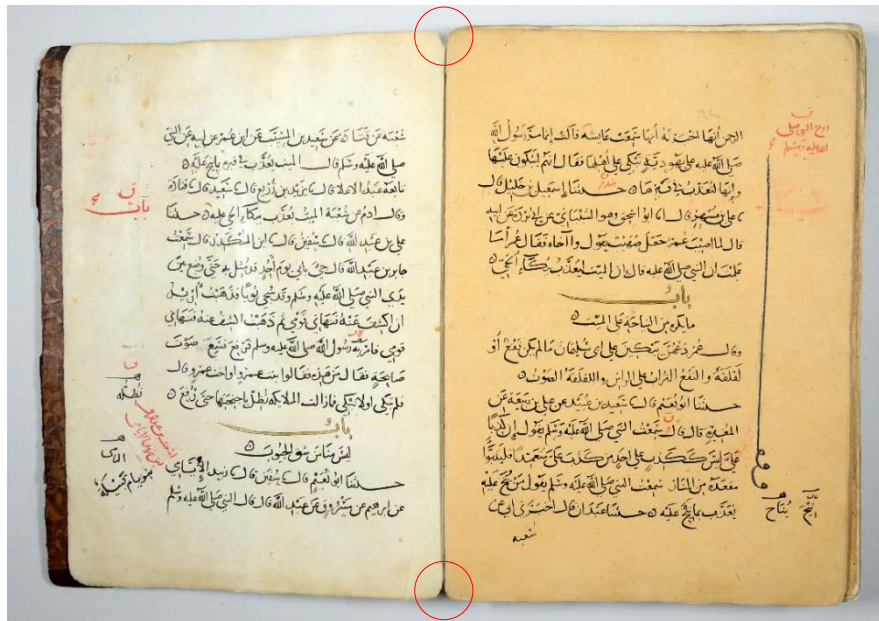
Kapakların köşelerinde ve kenarlarında deri kayıpları vardır ve murakkaları da tabakalarına ayrılmıştır. Beş adet eserde çeşitli büyüklüklerde böcek galerileri gözlemlenirken, 1 adet eserin arka kapağında da yoğun bir şekilde böcek pisliği ve lekeleri bulunmaktadır.

BOZULMALAR - METİN

Eserlerin koyu renkli sayfalarında ileri derecede demir korozyonu görülmektedir ve bu nedenle kırılgnalık meydana gelmiştir.

BOZULMALAR - METİN

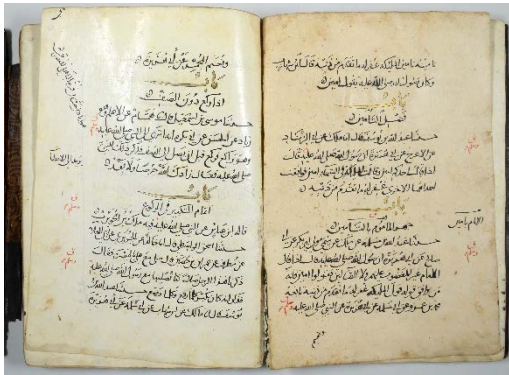
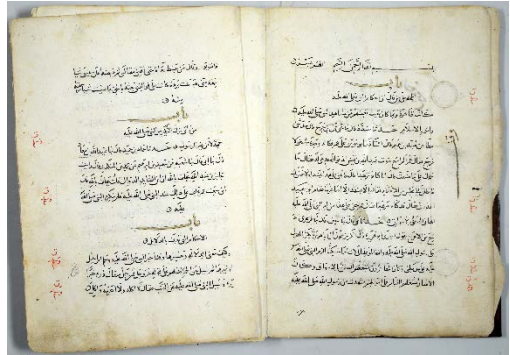
Eserlerin kolon dikiş noktalarında aşınma ve yırtılmalar ayrıca sayfa kenarlarında da yırtılmalar ve eksik kısımlar görülmektedir. Genellikle ilk sayfalarda ve sırt kısımlarında daha önceden onarım bandıyla yapılmış tamamlamalar mevcuttur.

BOZULMALAR - METİN

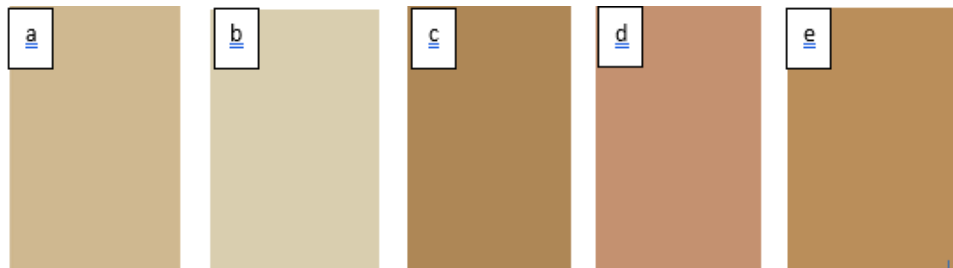
Eserlerin sırt ve kolon dikişlerindeki sökölme ve kopma nedeniyle formlar birbirlerinden ayrılmıştır. Bazı eserlerin sırt dikişleri kısmen sağlam kalmış, ancak bu durum tüm formları bir arada tutmaya yetmemiştir.

BOZULMALAR - METİN

Çoğu eser, sağlığını yitiren dikişleri nedeniyle dağılmıştır.

ANALİZLER - XRF (Kağıt kantitatif analizi)

Şekil 1- a)3a, b)4a, c)9a, d)12a ve e)43a sayfası renk illüstrasyonu

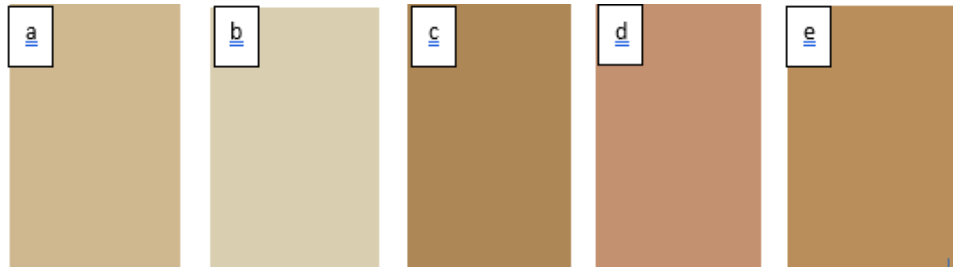
<i>Element</i>	<i>Sayfa no</i>				
	<i>3a</i>	<i>4a</i>	<i>9a</i>	<i>12a</i>	<i>43a</i>
Fe K	28,942	17,798	230,441	39,447	166,667
Ca K	68,142	83,482	13,720	68,521	113,710

Tablo 1- Bursa 3679 no'lu eserin kağıt kısmı ROI sonuçları

Eserlerde kullanılan kağıtlar:

3679 envanter no'lu eser referans alınarak, bu kağıtlarda dikkat çeken nokta korozyona uğramamış nohudi tondaki 3a, açık tondaki 4a ve pembe tonundaki 12a sayfasının kağıt analizinde **majör element Ca (kalsiyum)** olarak tespit edilirken; korozyona uğramış koyu renkteki 9a ve korozyona uğramamış koyu renkteki 43a sayfalarının kağıt kısmında **majör element olarak Fe (demir)** tespit edilmiştir.

ANALİZLER - Spektrofotometre (Kağıt renk analizi)

Şekil 1- a)3a, b)4a, c)9a, d)12a ve e)43a sayfası renk illüstrasyonu

CIE $L^*a^*b^*$ renk uzayındaki 3 boyutlu renk koordinatları;
 L^* - Açıklık (lightness) koordinatı ($L^* = 0$ siyahı gösterir ve $L^* = 100$, beyazdır)
 a^* - kırmızı/yeşil koordinatıdır, $+a^*$ kırmızıyı, $-a^*$ ise yeşili belirtir.
 b^* - sarı/mavi koordinatıdır ve $+b^*$ sarıyı, $-b^*$ ise maviyi belirtir.
 C ve h ise kroma ve hue açısını tanımlamak için kullanılır.

Sayfa no	L^*	a^*	b^*	C	h
3a	78.11	4.92	23.20	23.71	78.02
4a	84.86	1.17	17.11	17.15	86.10
9a	62.40	12.38	31.30	33.66	68.42
12a	67.40	18.11	24.73	30.65	53.77
43a	65.45	13.59	33.55	36.20	67.95

Tablo 2- Bursa 3679 no'lu eserin spektrofotometrik ölçüm renk bileşenleri sonuçları

Şekil 1- 'de renk illüstrasyonları gösterilen 3a, 4a, 9a, 12a ve 43a sayfalarının renk bileşenlerinin sayısal değerleri Tablo-2'de verilmiştir. L^* değerleri kıyaslandığında en yüksek açıklığın açık renkli olarak nitelendirilen 4a, en düşük açıklığın ise koyu renkli olarak nitelendirilen 9a sayfasında olduğu görülmüştür.

ANALİZLER (Kağıt renk ve kantitatif analizi karşılaştırması)

<i>Element</i>	<i>Sayfa no</i>				
	<i>3a</i>	<i>4a</i>	<i>9a</i>	<i>12a</i>	<i>43a</i>
Fe K	28,942	17,798	230,441	39,447	166,667
Ca K	68,142	83,482	13,720	68,521	113,710

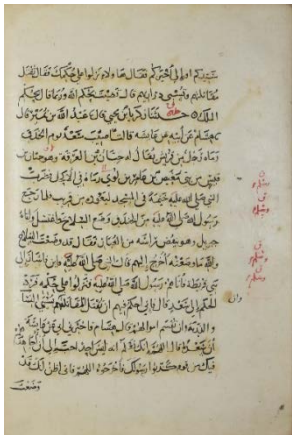
Tablo 1- Bursa 3679 no'lu eserin kağıt kısmı ROI sonuçları

<i>Sayfa no</i>	<i>L*</i>	<i>a*</i>	<i>b*</i>	<i>C</i>	<i>h</i>
3a	78.11	4.92	23.20	23.71	78.02
4a	84.86	1.17	17.11	17.15	86.10
9a	62.40	12.38	31.30	33.66	68.42
12a	67.40	18.11	24.73	30.65	53.77
43a	65.45	13.59	33.55	36.20	67.95

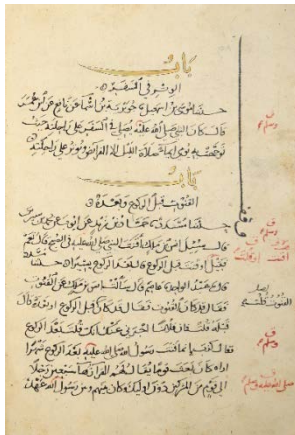
Tablo 2- Bursa 3679 no'lu eserin spektrofotometrik ölçüm renk bileşenleri sonuçları

Tablo-1 ve Tablo-2 birlikte değerlendirildiğinde(*kantitatif ve renk*) analizi yapılan sayfalar arasında en koyu renge sahip 9a sayfasının en yüksek Fe (demir) sinyal şiddetine ve en açık renge sahip 4a sayfasının en düşük Fe (demir) sinyal şiddetine sahip olduğu görülmüştür.

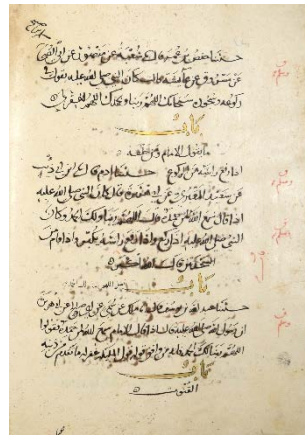
ANALİZLER - XRF (Siyah mürekkep analizi)

Açık ton

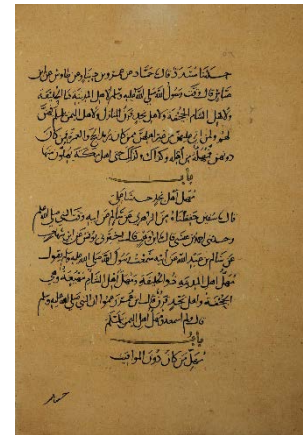
Nohudi ton

Nohudi ton

Pembe ton

Koyu ton

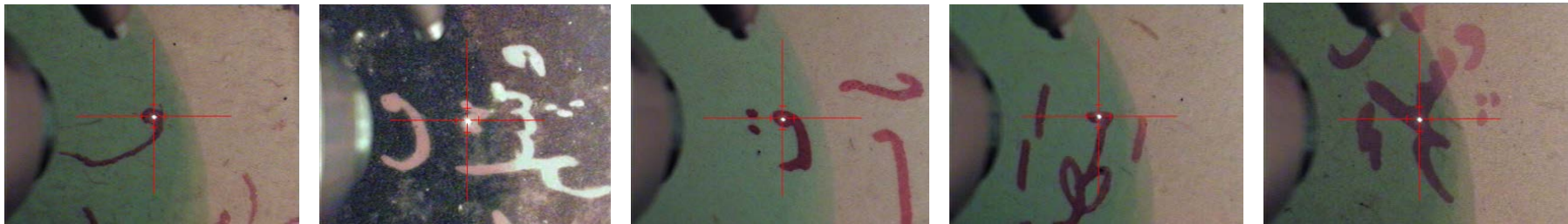

Koyu ton

Eserlerin ¼'ünün yazı alanlarında kullanılan siyah mürekkep, kağıt renklerine göre değerlendirildiğinde; **açık tondaki** sayfalarda çoğunlukla majör element olarak Ca (kalsiyum) tespit edilmiştir. Fe (demir) ve Ca (kalsiyum) elementlerinin birlikte görüldüğü eserler de mevcuttur. Buradan yola çıkarak Fe (demir) sinyaline göre siyah mürekkebin demir mazı mürekkebi veya karbon (is) mürekkebi karışımı olabileceği düşünülür. Ayrıca bu sayfalarda korozyon görülmemiştir. **Nohudi tondaki** sayfalarda majör element olarak Fe (demir) tespit edilmiştir ve bunların bazılarının hafif derecede korozyona uğradıkları gözlemlenmiştir. **Pembe tondaki** sayfalarda majör element olarak Fe (demir) tespit edilmiştir ve korozyona uğramadıkları gözlemlenmiştir. **Koyu tondaki** sayfalarda çoğunlukla majör element olarak Fe (demir) tespit edilmiştir ve bu sayfaların korozyona uğradıkları gözlemlenmiştir. Korozyona uğramamış olanlarda ise kağıt ve siyah mürekkebe ait XRF spektrumları birlikte incelendiğinde Fe (demir) sinyal şiddetlerinin birbirine yakın olduğu görülmüş ve Fe (demir) sinyalinin kağıttan kaynaklandığı düşünülmüştür.

ANALİZLER - XRF (Kırmızı mürekkep ve altın analizi)

Kırmızı mürekkep

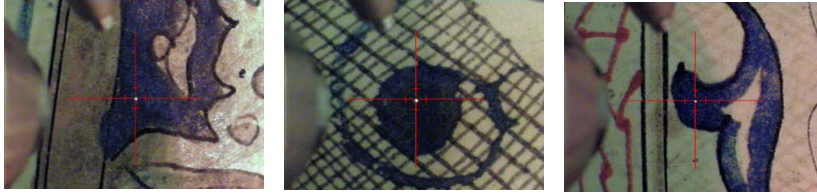
Altın yazı

Eserlerin ¼'ünün yazı alanlarında kullanılan kırmızı mürekkep değerlendirildiğinde analiz noktalarında majör element olarak tespit edilen Hg (civa) varlığının HgS kimyasal formülüne sahip vermilion (cinnabar) adlı pigmentten kaynaklandığı düşünülmüştür. Yazı alanlarında kullanılan altın değerlendirildiğinde ise analiz noktalarında majör element olarak Au (altın) tespit edilmiştir.

ANALİZLER - XRF (Serlevha renkleri analizi)

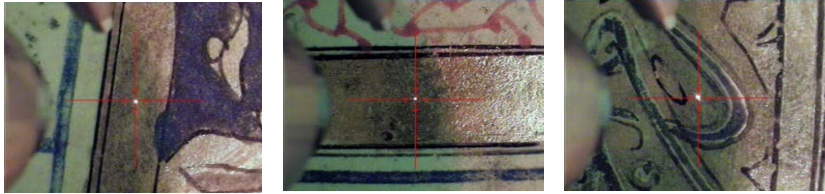
Lacivert renkli süslemeler

Bakır renkli süslemeler

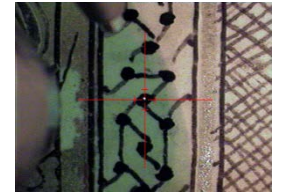
Altın süslemeler

Kırmızı renkli süslemeler

Siyah renkli süslemeler

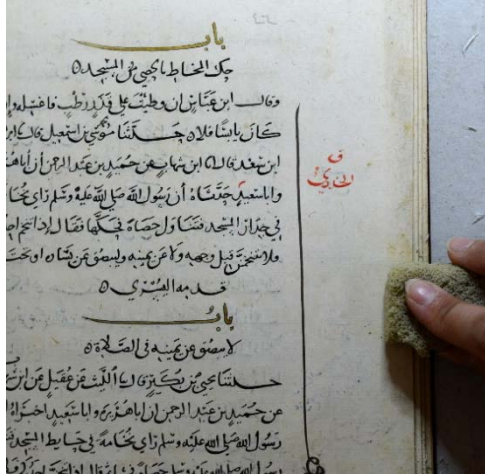

Eserlerin ¼'ünün serlevha süslemelerinde kullanılan renkler değerlendirildiğinde; **lacivert renkli** süslemelerin çoğunluğunda spektrumdan yola çıkarak tespit edilen Si (silisyum) varlığı **lapis lazuli** ihtimalini güçlendirmektedir. Majör element olarak Cu (bakır) sinyali tespit edilenlerin ise $2\text{CuCO}_3 \cdot \text{Cu}(\text{OH})_2$ kimyasal formülüne sahip lacivert renkli **azurit** pigmenti ile renklendirildiği düşünülmüştür. **Altın** süslemelerin analiz noktalarında majör element olarak Au (altın) tespit edilmiştir. **Bakır renkli** süslemelerin analiz noktalarında majör element olarak Ca (kalsiyum) belirlendiğinden dolayı bu alanların organik bir boyarmadde ile renklendirildiği düşünülmüştür. **Kırmızı renkli** süslemelerin analiz noktalarında majör element olarak tespit edilen Hg (civa) varlığının HgS kimyasal formülüne sahip **vermillion** (cinnabar) adlı pigmentten kaynaklandığı düşünülmüştür. **Siyah renkli** süslemelerin analiz noktalarındaki Ca (kalsiyum) sinyal şiddetine dayanarak mürekkebin karbon (is) mürekkebi olabileceği düşünülmüştür.

KONSERVASYON KARARI

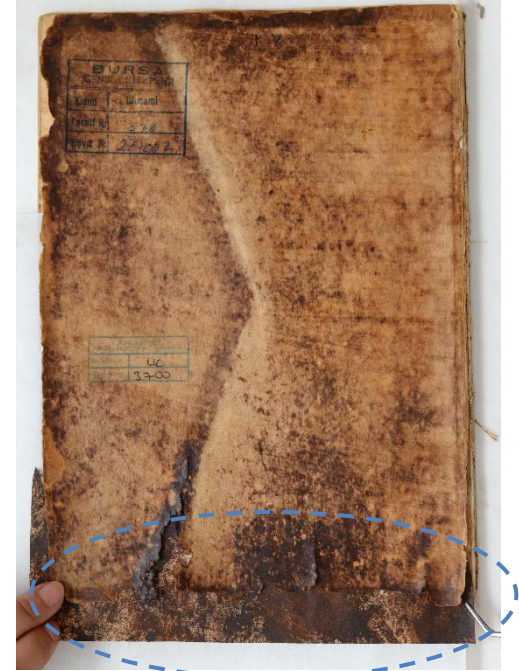
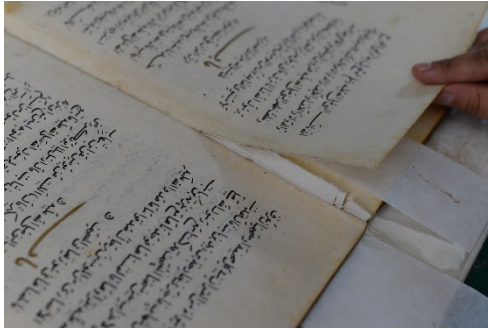
- Ciltlerdeki eski onarımlardan işlevini yitirmiş ve estetik olmayanların uzaklaştırılmasına karar verilmiştir.
- Eserlerin az sayıda formadan oluşması, demir korozyonu nedeniyle hassas durumda olan eserlere gereksiz ağırlık yüklenmek istenmemesi nedeniyle, miklebi ve sertabı kayıp durumdaki eserlere yeni miklep ve sertap yapılmamasına karar verilmiştir.
- Asit oranı yüksek olan ve korozyon görülen sayfaları uygun asit oranına getirmek amacıyla bookkeeper uygulanmasına karar verilmiştir.
- Eserlerin korozyon nedeniyle kırılan yazı alanlarının daha fazla kırılmasını engellemek için RK000 2gr/m² 'lik Japon kağıdı ve % 4 oranında hazırlanan Klugel-G ile korunmasına karar verilmiştir.
- Sırt dikişi tamamlanan eserlerin sırtına, metin kısımlarının inceliği ve kapak içi derileri nedeniyle, tekstil yerine Japon kağıdı kullanılmasına karar verilmiştir.
- Şirazesi bulunmayan eserlerin metin kısımlarını korumak ve eseri orijinale uygun hâle getirmek için, orijinal olan 2 eserde görülen şirazeler referans alınarak, yeni şirazeler örülmesine karar verilmiştir.
- Sertap kısımları baş ve etek kısmından eksik olan eserlerde, koruma ve orijinale uygunluk amacıyla asitsiz müze kartonuyla tamamlama yapılmasına karar verilmiştir.
- Eserlerin eksik olan deri kısımlarına, orijinale uygun olması ve estetik bütünlük sağlamak amacıyla, orijinal renge göre renklendirilen yeni deri kullanılmasına karar verilmiştir.

KONSERVASYON - METİN

Eserlerin kırılğan sayfaları dışındaki varaklarında, sünger silgi kullanılarak kuru temizlik işlemleri yapılmıştır. Kıvrılmış ve yumuşamış sayfa kenarlarını sağlamlaştırmak ve düzeltmek amacıyla ıstaka ile metil selüloz uygulanmıştır. Varakların özellikle sırt kısımlarında bulunan işlevini yitirmiş ve eserlere ağırlık veren onarım kağıtları metil selüloz kullanılarak çıkarılmıştır.

KONSERVASYON - METİN

Kolon dikiş noktalarında ve sayfa kenarlarında görülen yırtılmalar ve eksik kısımlar Japico70632461/34gr/m² Japon kağıdı ile tamamlanmıştır. Yeni uygulanacak tamamlama kağıdıyla, orijinal kağıt arasında bariz renk farkı olan kısımlara estetik bir görünüm kazandırmak amacıyla, tamamlama yapılacak Japon kağıdı akrilik boyalar ile renklendirilmiştir.

KONSERVASYON - METİN

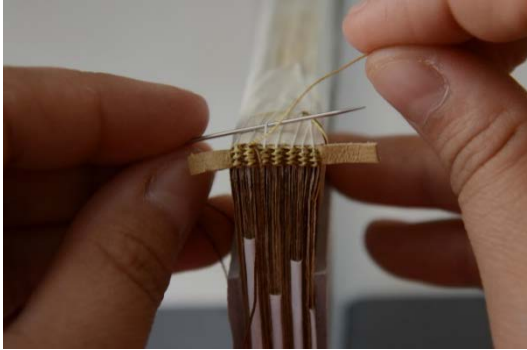
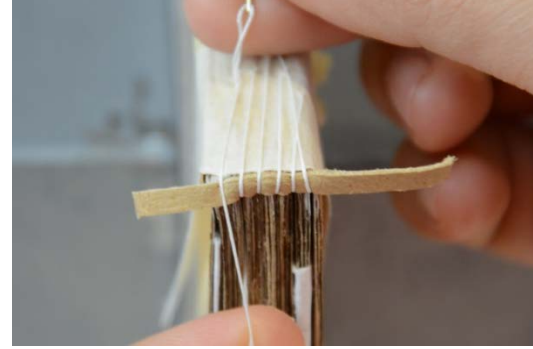
Asiditesi yüksek kırılgan sayfalara bookkeeper uygulanarak asit giderme işlemi yapılmıştır. Dağınık durumdaki korozyona uğramış parçalar yerlerine dikkatli bir şekilde yerleştirilerek RK000 2g/m² Japon kağıdı ve % 4 oranında hazırlanan Klugel-G kullanılarak sabitlenmiştir. Korozyona uğramış sayfaların eksik olan parçaları ve mukavemet gerektiren kenarlarına RK17 19 gr/m²-0,05mm Japon kağıdından hazırlanan re-moistenable ile kırık kenarların sınırından tamamlama yapılmıştır.

KONSERVASYON - METİN

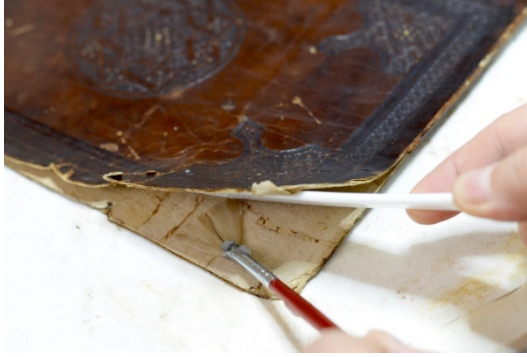
Metin kısmı onarımları biten eserlerin formları düzenlenerek sırt dikişi iki duraklı zincir dikişi tekniği ile yapılmıştır. Sırt dikişi tamamlandıktan sonra sırt kısmına, metin kısımlarının inceliğinden dolayı ve kapak içi ince deri kaplamasına yükseklik yapmaması amacıyla tekstil yerine Japon kağıdı yapıştırılmıştır. In situ çalışılan ancak sırt dikişi koparak formları birbirinden ayrılmış eserlerin yeni sırt dikişi aşamalı olarak yapılmıştır. Metnin orta kısmından ayrılan formların mevcut dikişleri korunmuştur. Öncelikle ön kapağa ve birbirine bağlı olan formların mevcut hâli ile dikişi yapılarak metin ve cildin sırt kısımlarına nişasta sürülmüştür. Daha sonra arka kapağa bağlı durumdaki formlar için de aynı işlemler aynı usulde yapılmıştır. Böylelikle metin ve kapakların birleşmesi sağlanmıştır.

KONSERVASYON - METİN

Kolon dikişı bulunmayan eserlere yeni kolon dikişı yapılmış, kolon dikişı bulunan eserlerin gerekli görülenlerine ise sağlamlaştırma dikişı yapılmıştır. Şirazeleri mevcut eserlerin örgü tekniği ve iplik renkleri referans alınarak, ibrişim ipliklerle şirazesini bulunmayan eserlere yeni şirazeler örülmüştür.

KONSERVASYON - CİLT

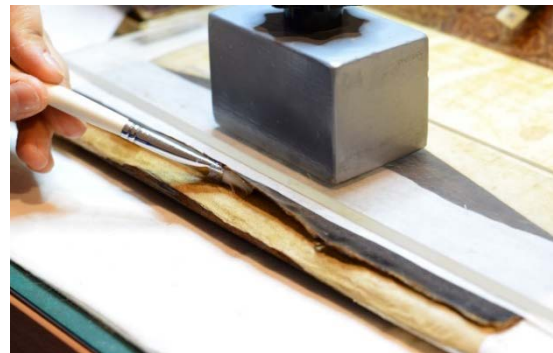
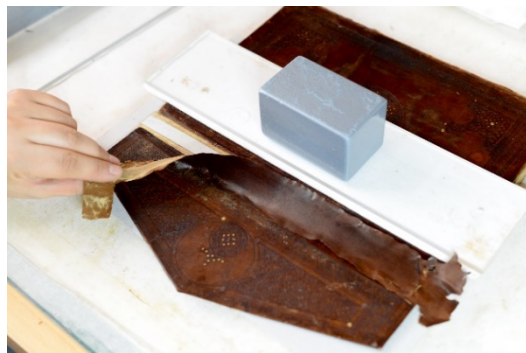
Kapakların tabakalarına ayrılmış murakkaları nişasta ile yapıştırılarak ağırlık altında kuruması sağlanmıştır. Kopan orijinal deri parçaları yerlerine yerleştirilerek yapıştırılmıştır. Ciltlerdeki eksik deri kısımların, orijinal deri renkleri referans alınarak, metal kompleks anilin boyalarla renklendirilen yeni keçi derisiyle tamamlamaları yapılmıştır. Kapaklarda tamamlanması gereken böcek galerileri, selüloz tozu ve metil selüloz karışımından elde edilen dolgu maddesiyle tamamlanmış ve akrilik boya ile uygun şekilde renklendirilmiştir.

KONSERVASYON - CİLT

Ciltlerde bulunan işlevini yitirmiş ve estetik olmayan daha önce yapılmış deri onarımlar uzaklaştırılmıştır. Sertap kısımları baş ve eteklerden eksik eserlerin sertapları asitsiz müze kartonuyla tamamlanmıştır. Miklebi mevcut ancak sertabı kayıp olan eserlerde, miklebi arka kapağa tutturmak amacıyla asitsiz müze kartonundan yeni sertap yapılmıştır.

KONSERVASYON - CİLT

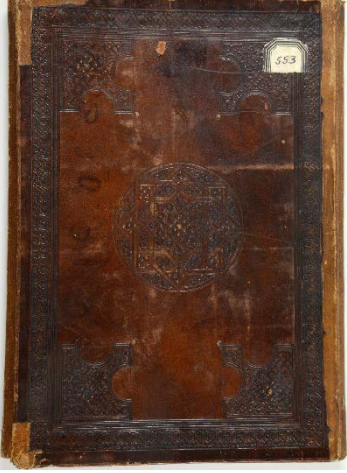
Tamamlanan sertapların ve yeniden yapılanların, metal kompleks anilin boyalarla renklendirilen yeni keçi derisiyle tamamlamaları yapılmıştır .

KONSERVASYON - CİLT

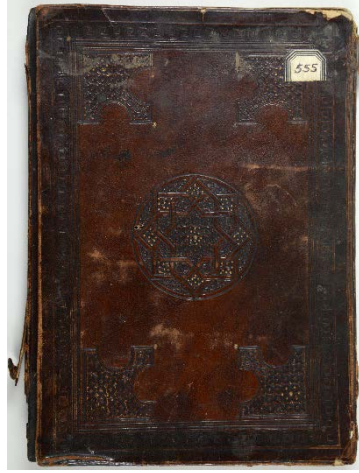

Metin ve cilt kısmı birbirinden ayrılan eserler birleştirilerek konservasyon işlemleri tamamlanmıştır.

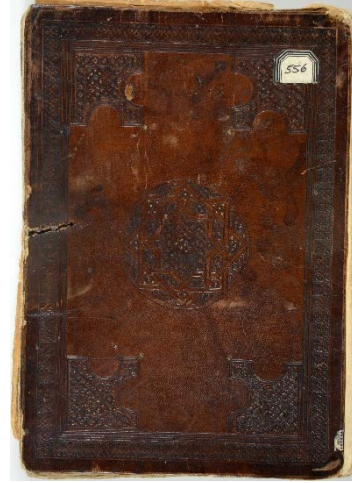
ÖNCESİ & SONRASI (Ön Kapak)

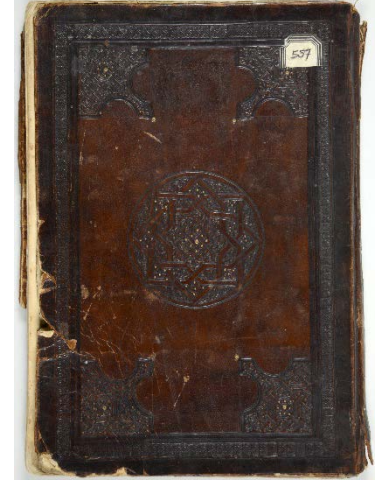
3675

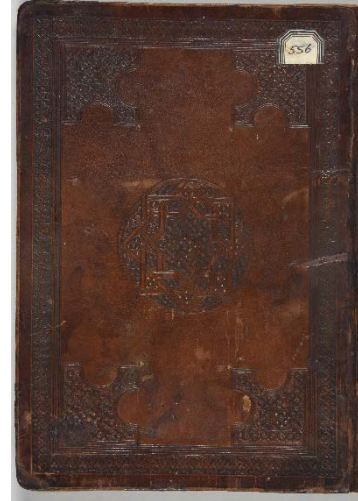
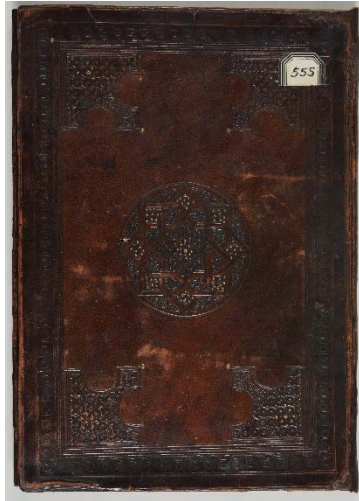
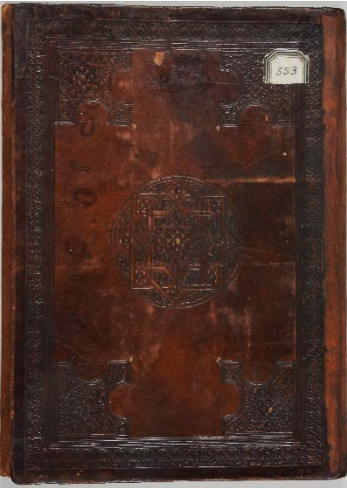
3677

3678

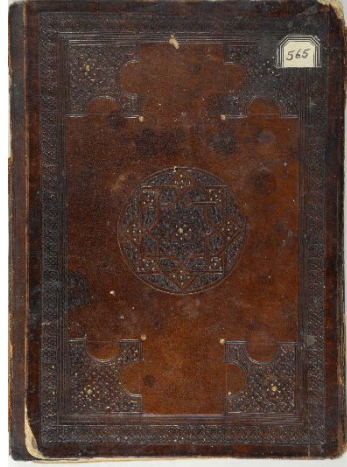
3679

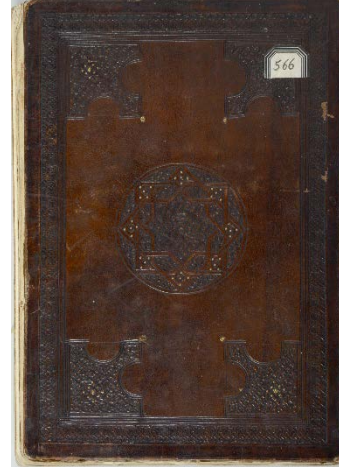
ÖNCESİ & SONRASI (Ön Kapak)

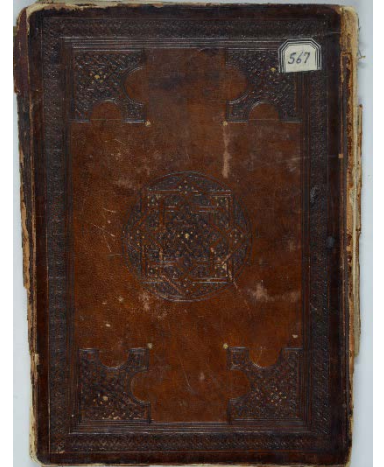
3683

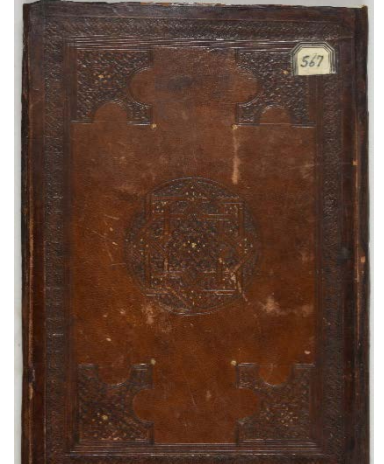
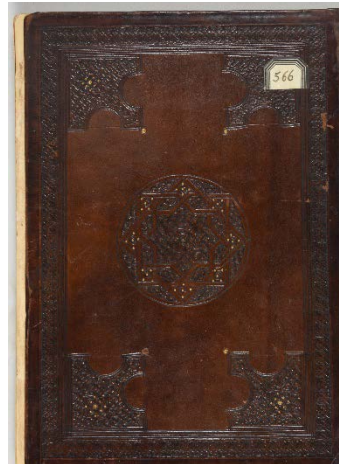
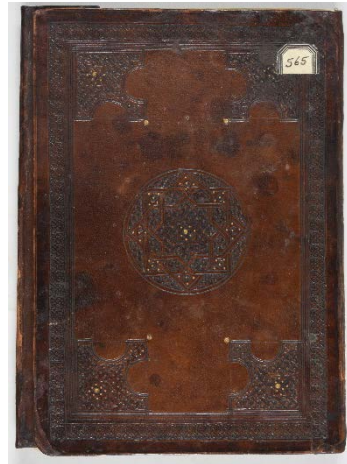
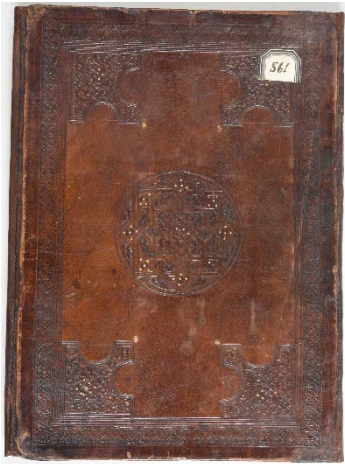
3687

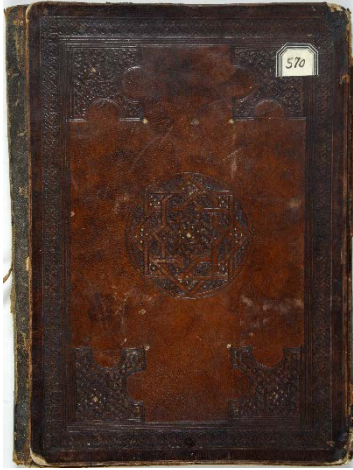
3688

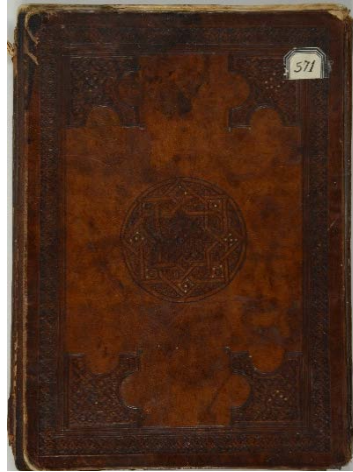
3689

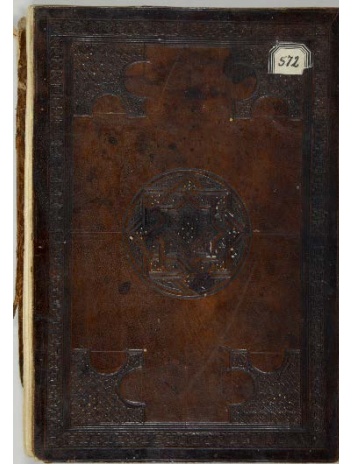
ÖNCESİ & SONRASI (Ön Kapak)

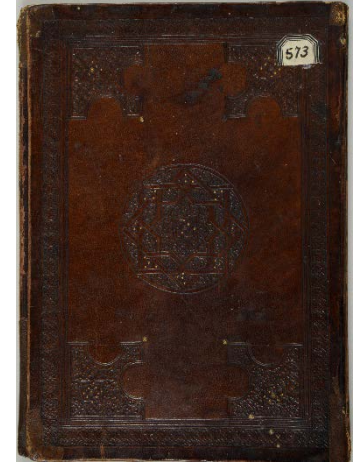
3692

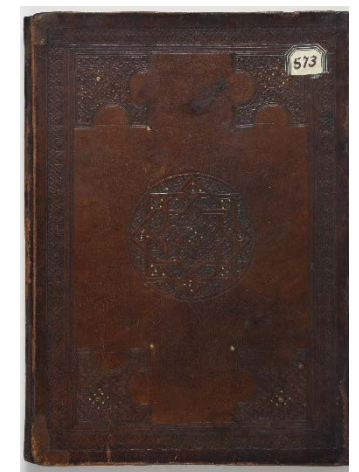
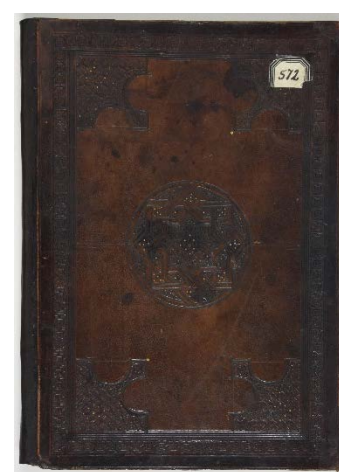
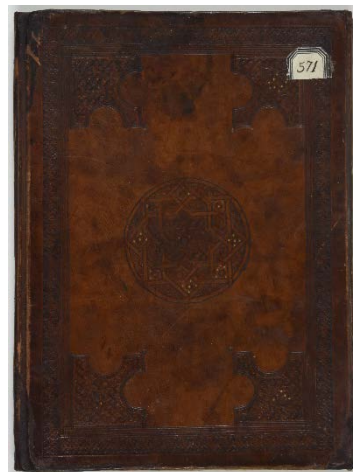
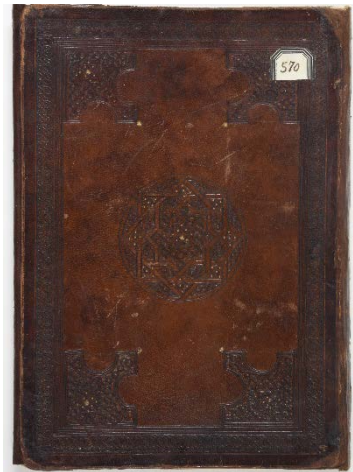
3693

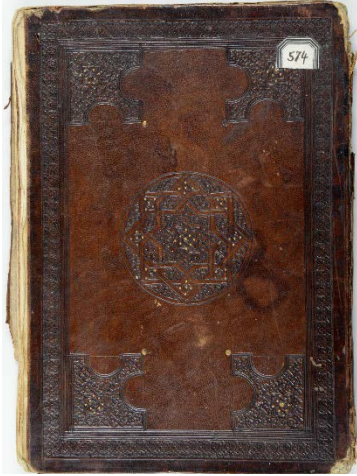
3694

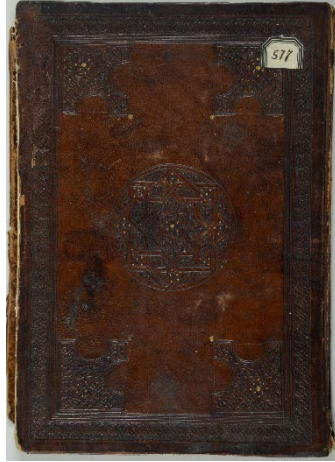
3695

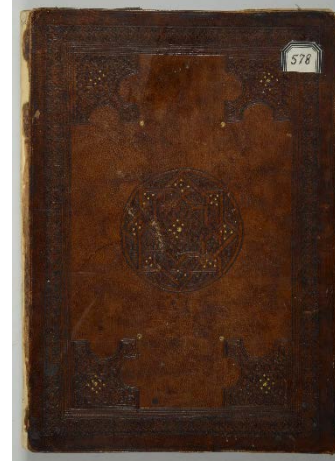
ÖNCESİ & SONRASI (Ön Kapak)

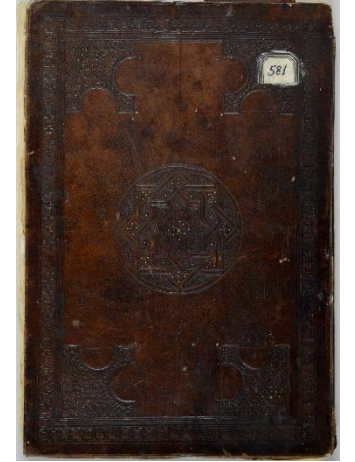
3696

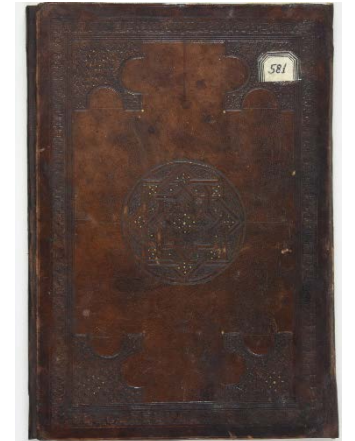
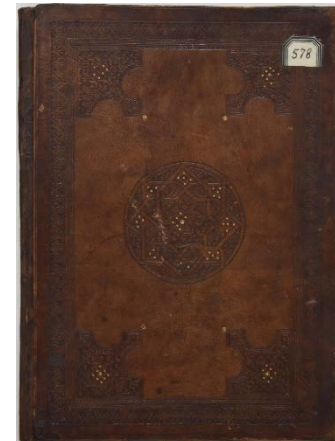
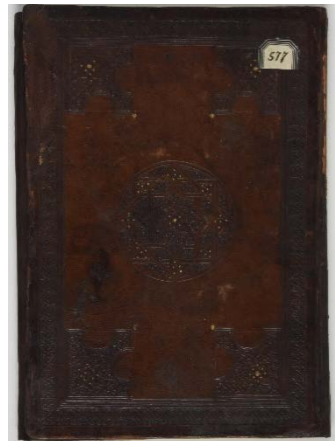
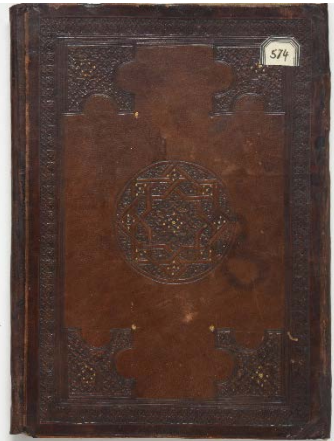
3699

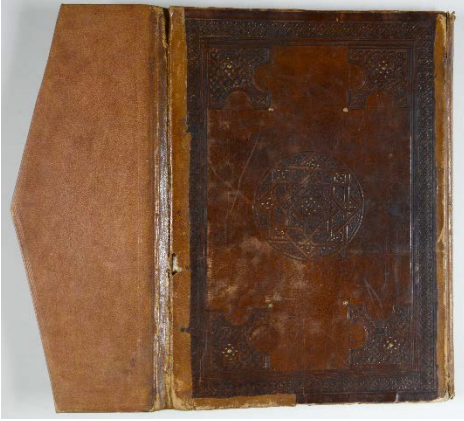
3700

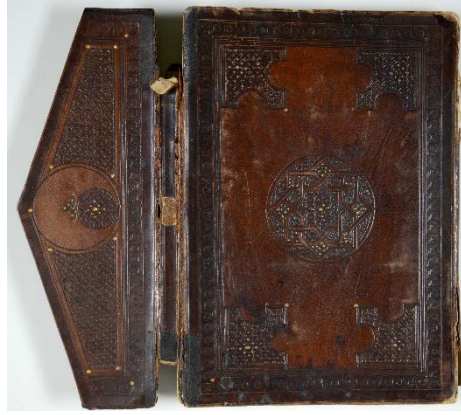
3703

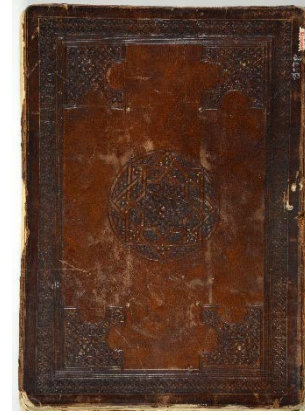
ÖNCESİ & SONRASI (Arka Kapak - Miklep)

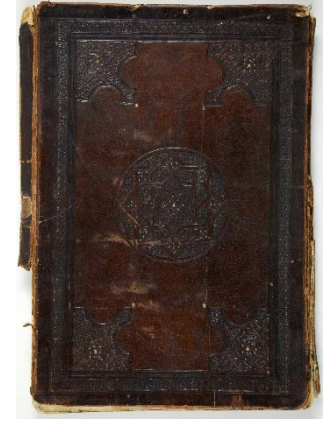
3675

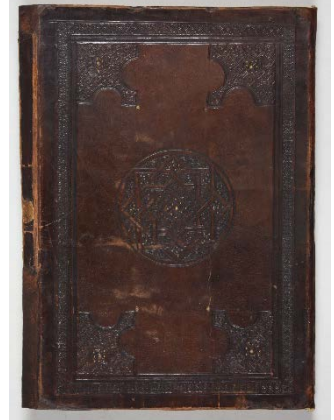
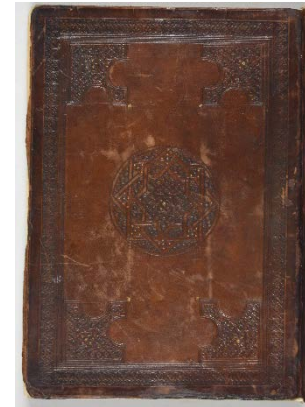
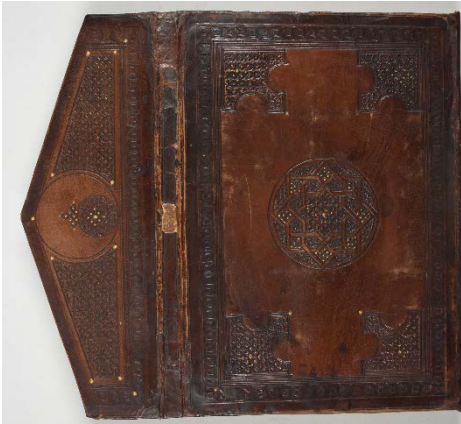
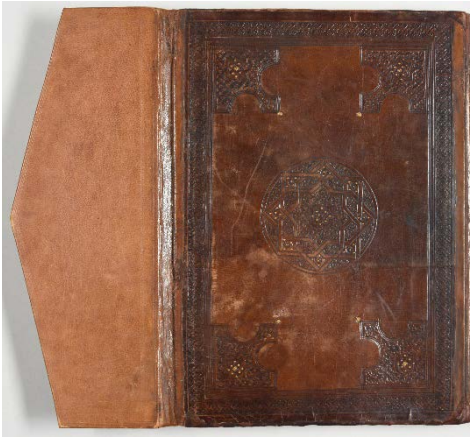
3677

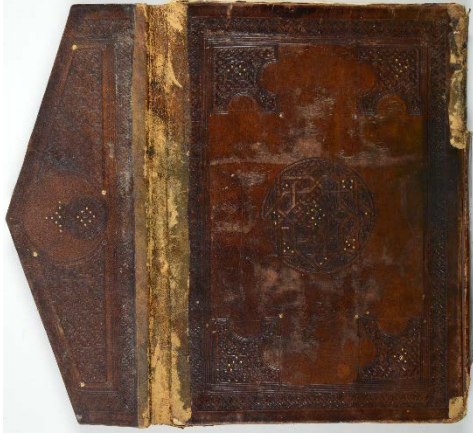
3678

3679

ÖNCESİ & SONRASI (Arka Kapak - Miklep)

3683

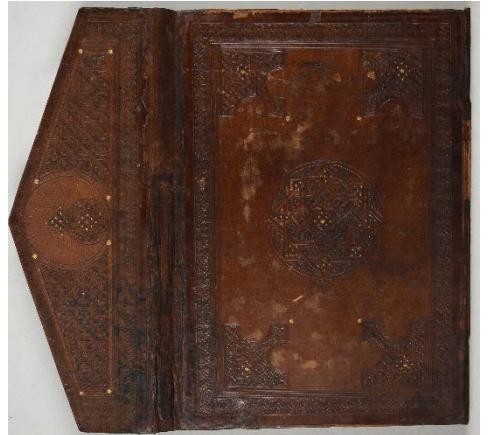
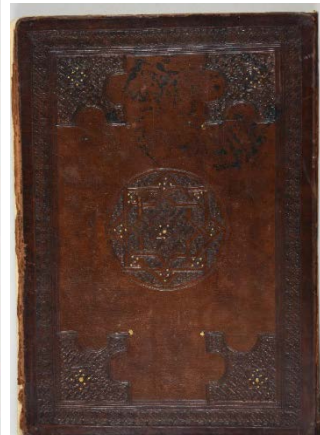
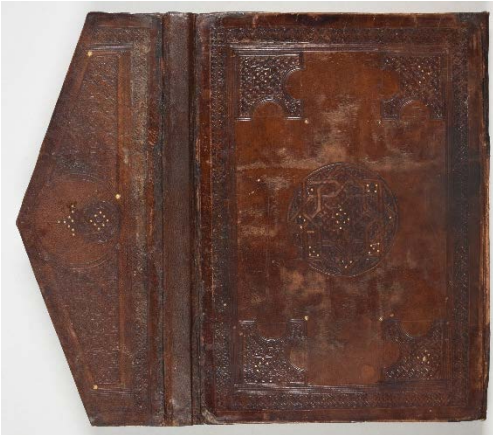
3687

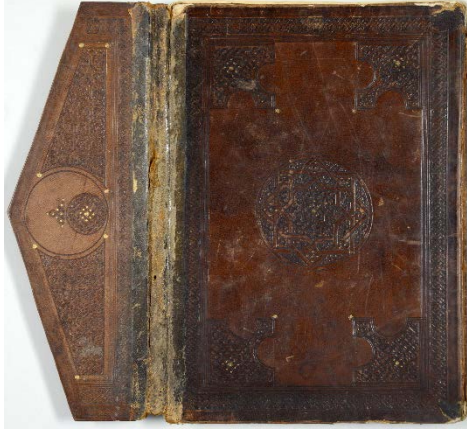
3688

3689

ÖNCESİ & SONRASI (Arka Kapak - Miklep)

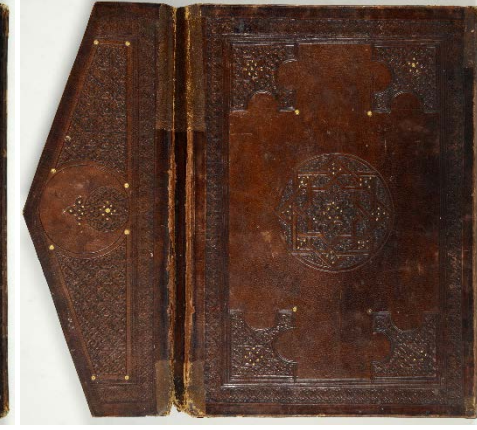
3692

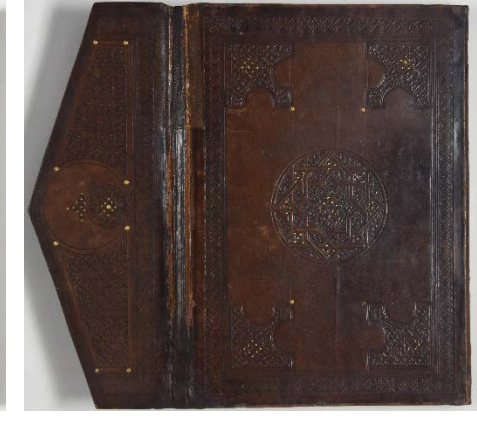
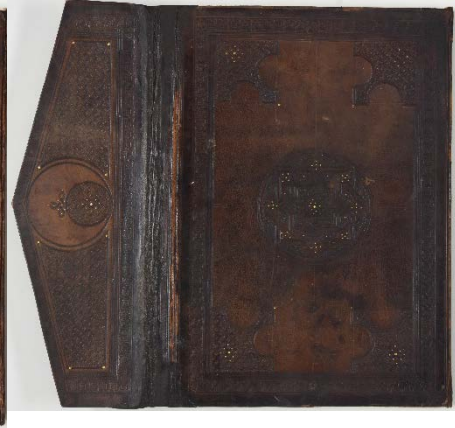
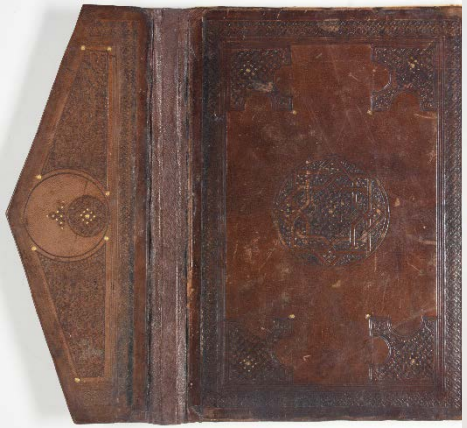
3693

3694

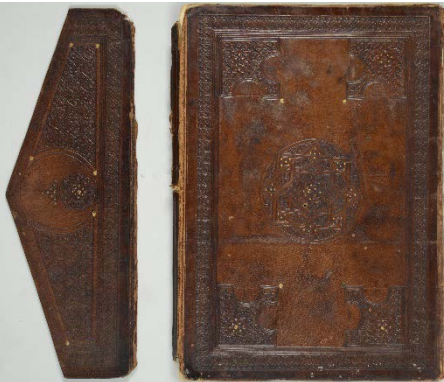
3695

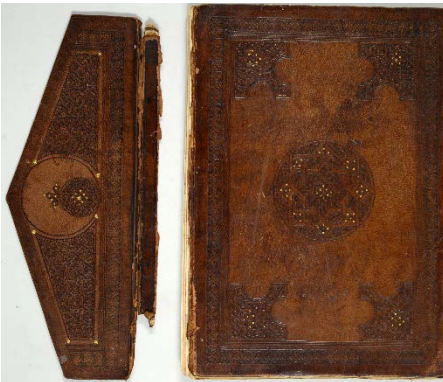
ÖNCESİ & SONRASI (Arka Kapak - Miklep)

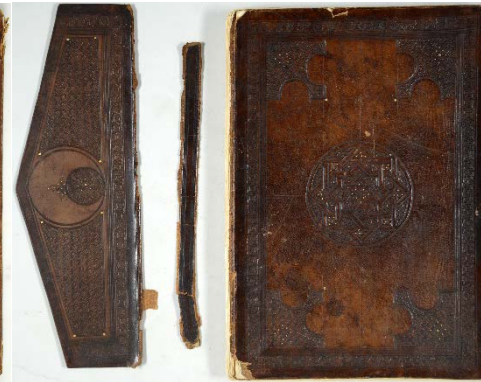
3696

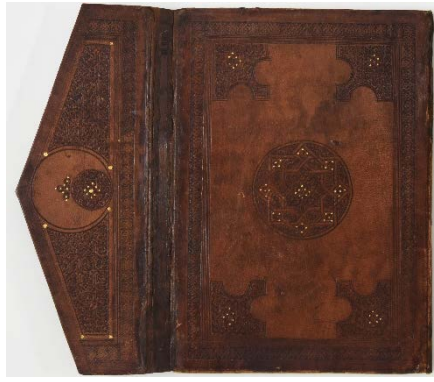
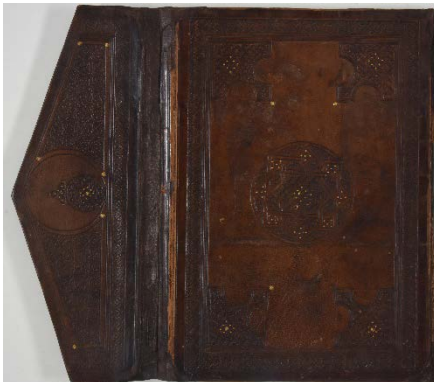
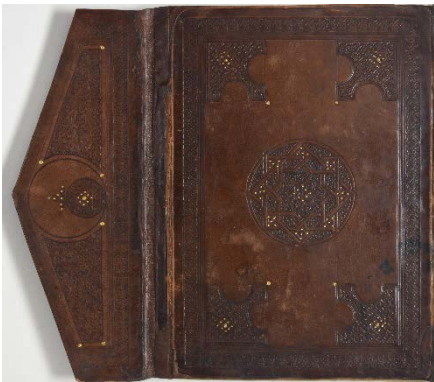
3699

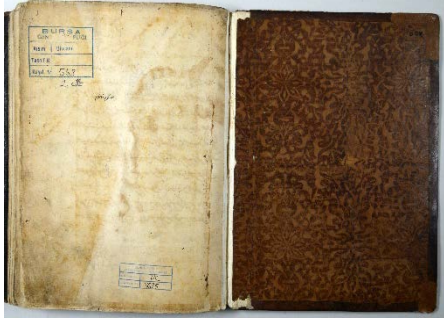
3700

3703

ÖNCESİ & SONRASI (Ön Kapak İçi - Yan Kağıt)

3675

3677

3678

3679

ÖNCESİ & SONRASI (Ön Kapak İçi - Yan Kağıt)

3683

3687

3688

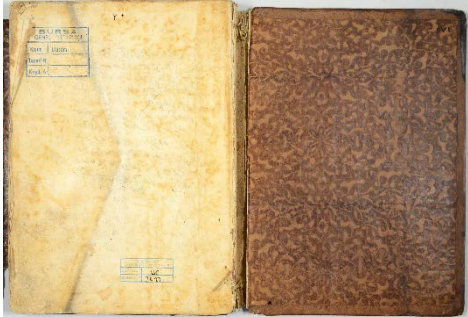
3689

ÖNCESİ & SONRASI (Ön Kapak İçi - Yan Kağıt)

3692

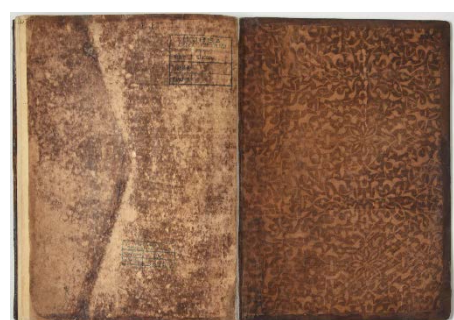
3693

3694

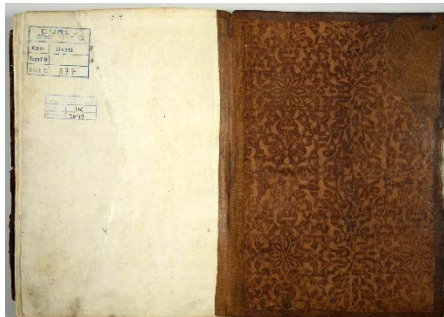
3695

ÖNCESİ & SONRASI (Ön Kapak İçi - Yan Kağıt)

3696

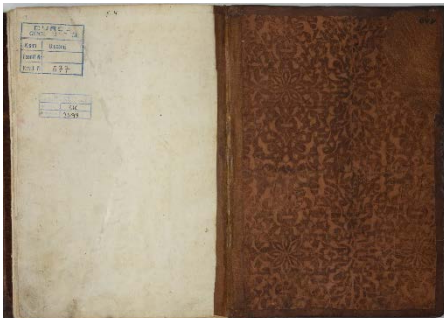
3699

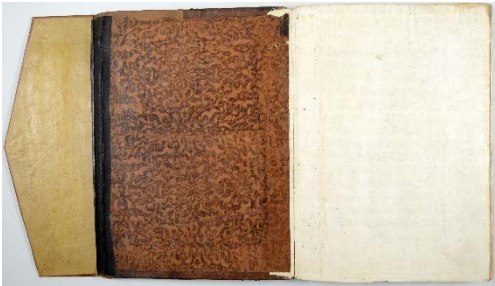
3700

3703

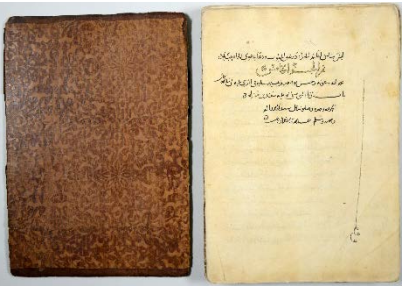
ÖNCESİ & SONRASI (Arka Kapak İçi - Yan Kağıt)

3675

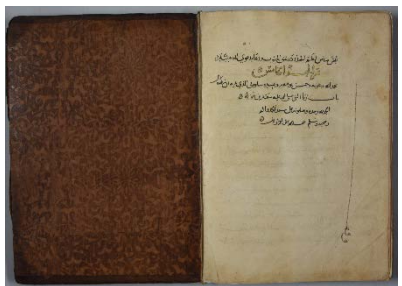
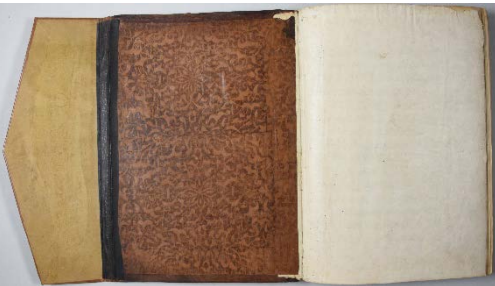
3677

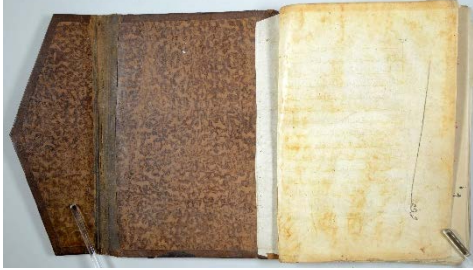
3678

3679

ÖNCESİ & SONRASI (Arka Kapak İçi - Yan Kağıt)

3683

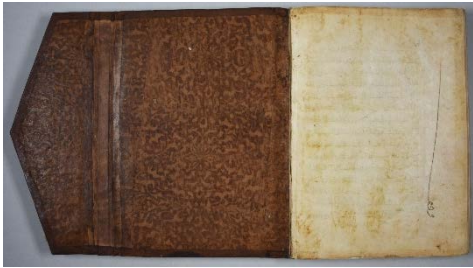
3687

3688

3689

ÖNCESİ & SONRASI (Arka Kapak İçi - Yan Kağıt)

3692

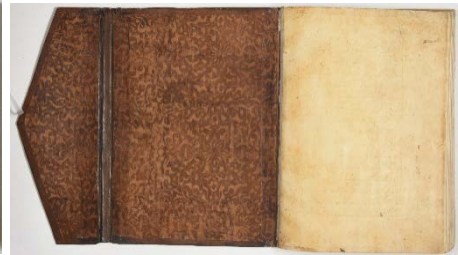
3693

3694

3695

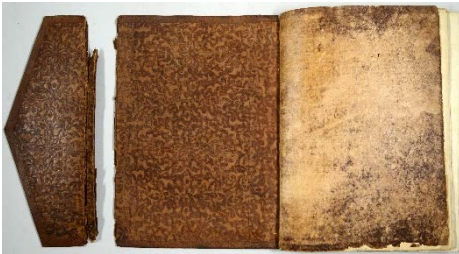
ÖNCESİ & SONRASI (Arka Kapak İçi - Yan Kağıt)

3696

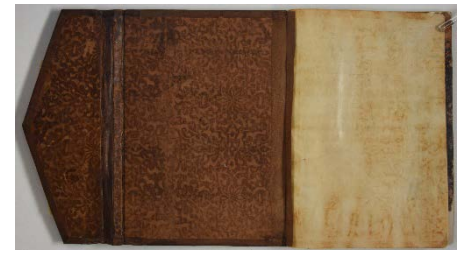
3699

3700

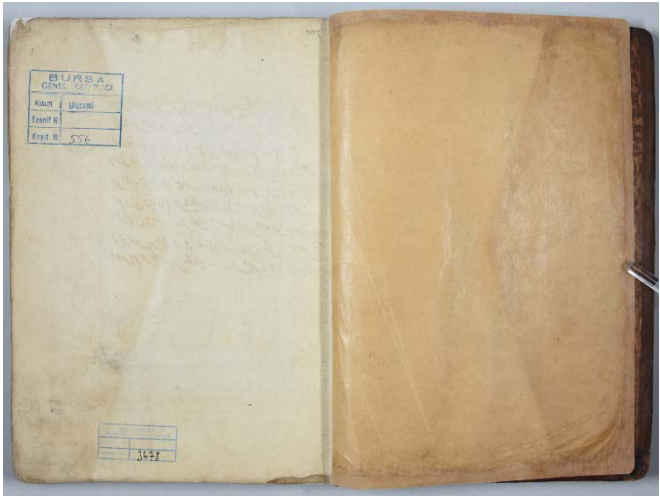
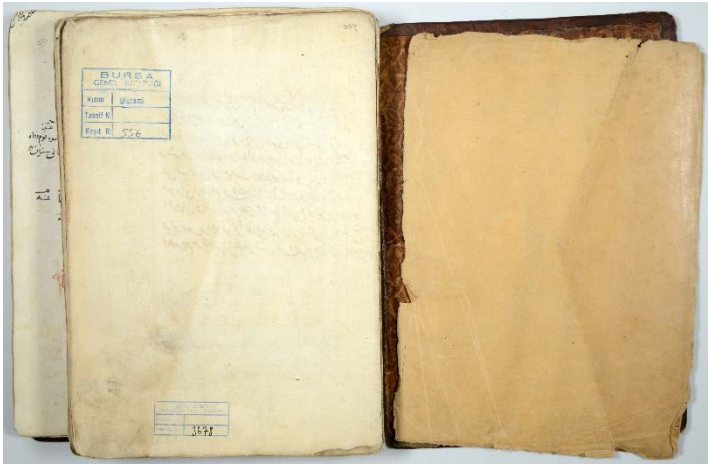
3703

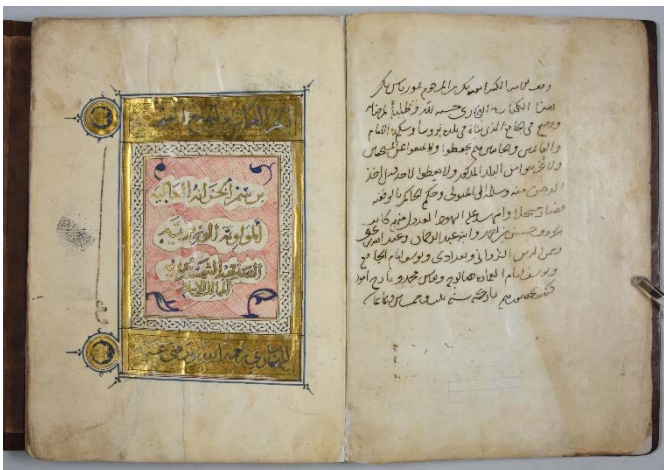
ÖNCESİ & SONRASI (Metin Kısmı)

ÖNCESİ & SONRASI (Metin Kısmı)

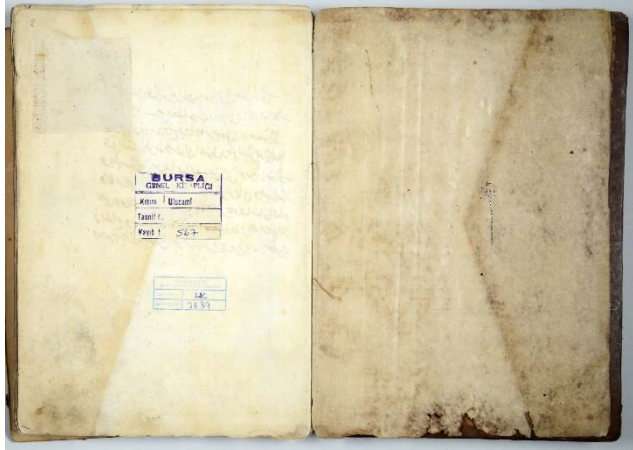
ÖNCESİ & SONRASI (Metin Kısmı)

ÖNCESİ & SONRASI (Metin Kısmı)

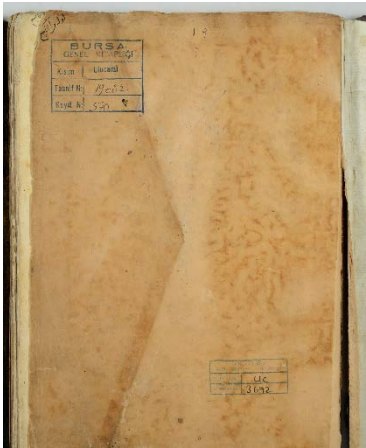

3688

3689

ÖNCESİ & SONRASI (Metin Kısmı)

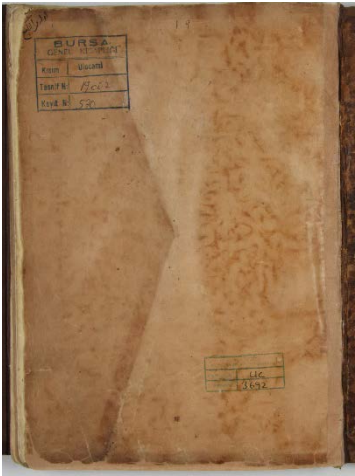
3692

3693

3694

ÖNCESİ & SONRASI (Metin Kısmı)

3695

3696

ÖNCESİ & SONRASI (Metin Kısmı)

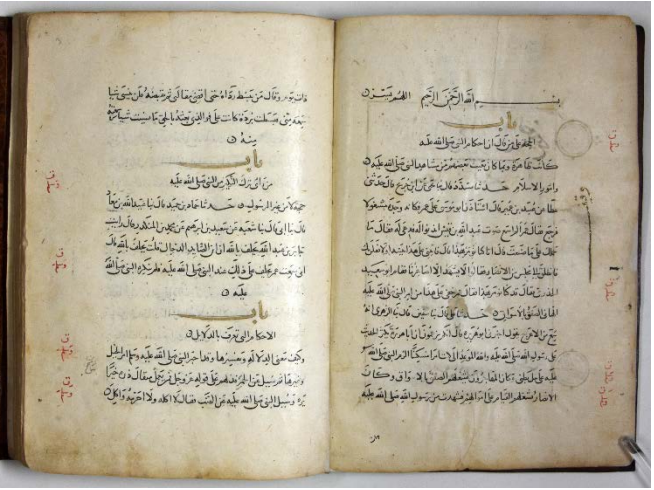
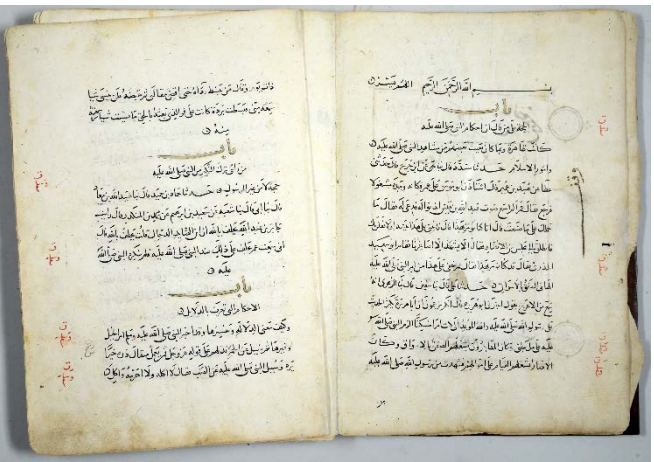
3699

3700

ÖNCESİ & SONRASI (Metin Kısmı)

ÖNCESİ & SONRASI (Baş Kısmı)

3675

3678

3677

3679

ÖNCESİ & SONRASI (Baş Kısmı)

3683

3687

3688

3689

ÖNCESİ & SONRASI (Baş Kısmı)

3692

3693

3694

3695

ÖNCESİ & SONRASI (Baş Kısmı)

3696

3699

3700

3703

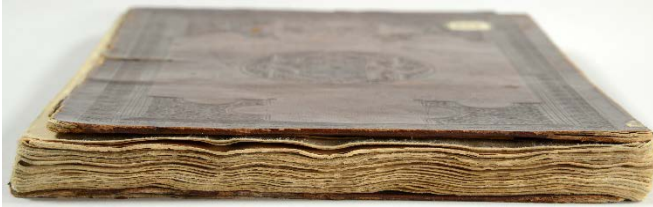
ÖNCESİ & SONRASI (Etek Kısmı)

3675

3677

3678

3679

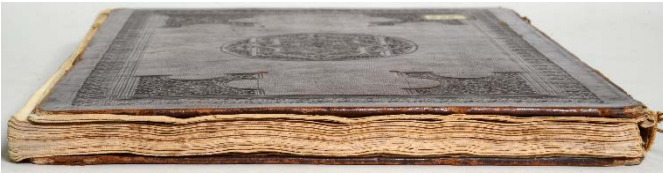
ÖNCESİ & SONRASI (Etek Kısmı)

3683

3687

3688

3689

ÖNCESİ & SONRASI (Etek Kısmı)

3692

3693

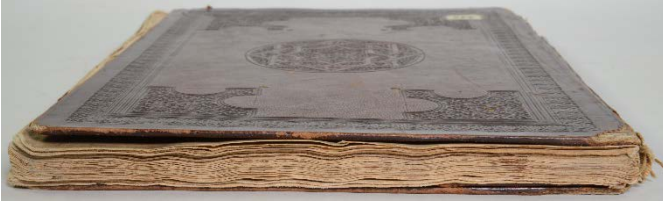
3694

3695

ÖNCESİ & SONRASI (Etek Kısmı)

3696

3699

3700

3703

ÖNCESİ & SONRASI (Sirt Kısmı)

3675

3677

3678

3679

ÖNCESİ & SONRASI (Sirt Kısmı)

3683

3687

3688

3689

ÖNCESİ & SONRASI (Sirt Kısmı)

3692

3693

3694

3695

ÖNCESİ & SONRASI (Sirt Kısmı)

3696

3699

3700

3703

ÖNCESİ & SONRASI (Ağız Kısmı/Kapalı)

3675

3677

3683

3687

ÖNCESİ & SONRASI (Ağız Kısmı/Kapalı)

3689

3692

3693

3695

ÖNCESİ & SONRASI (Ağız Kısmı/Açık)

3675

3677

3678

3679

ÖNCESİ & SONRASI (Ağız Kısmı/Açık)

3683

3687

3688

3689

ÖNCESİ & SONRASI (Ağız Kısmı/Açık)

3692

3693

3694

3695

ÖNCESİ & SONRASI (Ağız Kısmı/Açık)

3696

3699

3700

3703

